

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД
за периода, приключващ на 30 септември 2015 г.

1.Обща информация за структурата и управлението на дружеството

1.1.Обща информация за дружеството

БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД (БМКЦ ЕАД) е еднолично акционерно дружество, регистрирано с решение 327 от 16 март 2000 година на Варненски окръжен съд.

Седалището и адресът на управление на БМКЦ ЕАД е гр. Варна 9026, ул. Васил Друмев 73, тел.:(052) 380 501, 302 517; факс:(052) 302 503. Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове. Електронният адрес е bmtc@bmtc-bg.com . Официално регистрираната интернет страница е www.bmtc-bg.com.

БМКЦ ЕАД е вписан в търговския регистър към Агенцията по вписванията под ЕИК 130250366.

1.2.Капитал и собственост

Към 30.09.2015 г. акционерният капитал на БМКЦ ЕАД възлиза на 32 885 300 (тридесет и два милиона осемстотин осемдесет и пет хиляди и триста) лева, разпределен на 328 853 (триста двадесет и осем хиляди осемстотин петдесет и три) броя поименни акции с право на глас, всяка с номинална стойност 100 (сто) лева. Капиталът на дружеството е записан и е внесен изцяло.

Дружеството е 100% собственост на Българската държава, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС).

Решенията за увеличаване и намаляване на капитала са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите. Действащият към момента устав на дружеството не съдържа ограничения за прехвърляне на акциите.

1. 3. Управление и представителство

Дружеството е с едностепенна система на управление – Едноличен собственик (МТИТС) и Съвет на директорите, състоящ се от трима члена. Членовете на Съвета на директорите се избират за срок от три години. Дружеството се представлява от изпълнителния директор.

През 2015 г. членовете на Съвета на директорите на Дружеството са в следния състав:

- Кръстьо Стоянов Кривов - председател;
- Цветан Иванов Янакиев - зам. председател;
- Ивайло Славов Гавраилов - член и изпълнителен директор.

Общата брутна сума на възнагражденията, изплатени през периода от 01 януари до 30 септември на 2015 г. на членовете на Съвета на директорите е в размер на 68 хил. лв. (от 01 януари до 30 септември на 2014 г. - 64 хил. лв.; за цялата 2014 г. - 87 хил. лв.).

Всички акции на БМКЦ ЕАД са изключителна собственост на едноличния собственик. Дружеството не е издавало облигации. Членовете на Съвета на директорите през периода на доклада не са придобивали, притежавали или прехвърляли акции на Дружеството.

Членовете на Съвета на директорите през периода на доклада не са имали правото да придобиват акции на Дружеството.

В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и на Съвета на директорите на Дружеството няма запис, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в търговски дружества като неограничено отговорни

съдружници или да притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество. В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и Съвета на директорите на Дружеството няма записи, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През периода на доклада членовете на Съвета на директорите нямат участие в управлението на друго търговско дружество, осъществяващо дейност, конкурентна на дейността на дружеството. При назначаването им за членове на Съвета на директорите, лицата са представили на Едноличния собственик информация за наличие на посочените обстоятелства в поверително писмо.

В протоколите от заседанията на Съвета на директорите през периода на доклада няма запис членовете на Съвета на директорите през периода на доклада да са сключили договори по чл.240б от Търговския закон.

1.4.Организационна структура

Организационната структура на БМКЦ ЕАД е съобразена с конкретните условия на упражняване на корабоплавателната и учебната дейност. С цел уплътняване на заетостта на персонала се прилагат форми на непълнен работен ден, съгласно действащото законодателство.

В Дружеството се извършва периодично атестиране на щатния и нещатния персонал, ангажиран с учебната дейност. Резултатите в съответствие с процедурите в предприятието се вземат предвид при определяне на възнагражденията на преподаватели.

За периода от 01 януари до 30 септември на 2015 г. средно-списъчният брой на персонала в дружеството е 57 работници и служители (от 01 януари до 30 септември на 2014 г. средно-списъчният брой на персонала е 62 работници и служители; за цялата 2014 г. - 61 работници и служители).

За третото тримесечие на 2015 г. средно-списъчният брой на персонала в дружеството е 57 работници и служители (за третото тримесечие на 2014 г. средно-списъчният брой на персонала е 63 работници и служители).

2. Корпоративен профил

Основни направления от дейността на БМКЦ ЕАД са:

- Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти;
- Отдаване на кораби под наем;
- Търговско корабоплаване;
- Продажба на стоки и други услуги.

Учебната дейност на БМКЦ ЕАД е свързана с провеждане на специално и допълнително квалификационно обучение на моряци от изпълнителски и команден състав. Обучението е насочено към подготовка за придобиване на квалификация по част от професия, поддържане и повишаване на квалификацията на морските лица. Дружеството е лицензирано от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) като център за професионално обучение и образование и притежава съответните разрешения за провеждане на курсове от ИА Морска администрация. Системата за управление на качество на БМКЦ ЕАД е сертифицирана в съответствие със стандарта ISO 9001:2008.

Формите на обучение, прилагани от БМКЦ ЕАД са курсове за квалификация и преквалификация на морски специалисти – теоретична и практическа подготовка, тестове и семинари. Курсовете се провеждат в съответствие

с международните и национални изисквания и стандарти в съответната област. Семинарите се организират по заявка на корабни компании за осъвременяване знанията на корабните екипажи за измененията в международната морска нормативна уредба, актуални фирмени проблеми и добри практики за прилагането ѝ и разглеждане на специфични за съответната фирма казуси. Портфолиото на Дружеството все повече се ограничава, поради липса на задължителна база за курсовете 1000 волта, моторист и машинен боцман, 3 степен ПК по професии „Корабен техник” и „Корабоводител”, например, и в момента включва около 38 различни курса за подготовка на моряци, работещи на различни типове кораби или на брега. Специфичното квалификационно обучение на моряци в съответствие с приложимото международно и национално законодателство изисква наличието на съвременна учебно материална база и постоянното ѝ обновяване. БМКЦ ЕАД притежава учебно-административна сграда с обзаведени учебни кабинети, тренажори и лаборатории. В активите на Дружеството е и Полигон за практическа подготовка на морски лица в собствен поземлен имот в Южна промишлена зона, гр. Варна, с изграден противопожарен полигон, учебни зали и хангари за съхранение на различни видове спасителни лодки. Дружеството е одобрен център за провеждане на езикови тестове MARLINS.

Дейността по отдаване на кораби под наем се осъществява посредством предоставянето на м/к Героите на Севастопол и м/к Героите на Одеса, а чрез УВК Калиакра и м/к Атанас Димитров БМКЦ ЕАД извършва самостоятелно търговско корабоплаване. Дружеството притежава необходимите конвенционални и регистрирани свидетелства за безопасно управление и експлоатация на корабите, с изключение за м/к Атанас Димитров, издадени от ИА Морска администрация. Притежаваните плавателни съдове са уникални по своята същност, притежават богата история и са символ на национална гордост.

Дружеството осъществява и спомагателни търговски дейности, чрез два търговски обекта – книжарница и бюфет, които се намират в учебно административна сграда на БМКЦ ЕАД, находяща се в гр. Варна, ул. Васил Друмев 73.

3. Рискови фактори

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни видове рискове. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на рисковете и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. В зависимост от възможността или невъзможността риска да бъде преодолян, минимизиран или елиминиран, разделяме рисковете на СИСТЕМАТИЧНИ и НЕСИСТЕМАТИЧНИ:

- Систематични рискове - рискове, които са свързани с най-общия икономически и политически контекст, в който функционира дружеството (като риск свързан с развитието на глобалната икономика, с развитието на местната икономика, инфлационен риск, общи политически рискове, вътрешна политика, външна политика и общи тенденции). Поради това дружеството не може да влияе върху тях, но може да ги отчита и да се съобразява с тях. Те оказват влияние с различна тежест върху дейността на дружеството и се появяват в различни обикновено непредвидими периоди;
- Несистематични рискове – рискове, които са специфични за самото дружество, неговата дейност, както и конкретния отрасъл, в който то оперира. Тези рискове са част от общия инвестиционен риск и могат да бъдат управлявани или поне минимизирани. Тяхното управление зависи до голяма степен от ръководния екип на дружество. За минимизирането на несистематичните рискове Дружеството използва застрахователни полици, системи за управление на качеството и вътрешно фирмен контрол, планиране и

прогнозиране, с което да намали до минимум както вероятността от евентуално настъпване на рисково събитие, така и размера на негативните последици от евентуалното настъпване на рисково събитие.

По-долу са описани различни видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск, защото основно неговите операции и сделки са договорени в щатски долари.

Ценови риск

Дружеството е изложено на финансови рискове поради промените в цените на услугите, които предлага, но очакванията на ръководството са цените на пазара да се стабилизират. Дружеството редовно извършва преразглеждане на цените преценявайки необходимостта от активно управление на финансовия риск. Ценовата политика е функция от три основни фактора – структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите. За минимизиране на тяхното влияние дружеството прилага основно подход на оптимизиране на разходите и гъвкава маркетингова и ценова политика.

Кредитен риск

Кредитният риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по депозити, търговски и други вземания.

Основните финансови активи на дружеството носители на кредитен риск са парични средства в банкови сметки (текущи депозити), вземания и други вземания.

За ограничаване на кредитния риск по текущи и срочни депозити в банки дружеството е възприело политика да разпределя и инвестира свободните си парични средства в различни финансови институции в България, с висока репутация и доказана стабилност.

Дружеството предоставя кредитни периоди единствено на по-големите си, утвърдени и платежоспособни контрагенти за период от 5 до 30 дни. Наемите на фериботните кораби се събират със закъснение, за което се начисляват и получават неустойки.

Независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се минимизира чрез подбор на търговските партньори, текущ контрол на събираемостта на вземанията и договаряне на предпазни клаузи в търговските взаимоотношения. Финансово – счетоводния отдел извършва ежедневен преглед, равнение и анализ на несъбраните вземания, както и получените постъпления.

Вземанията от клиенти се представят в отчета за финансовото състояние в нетен размер след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки се правят където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Към 30 септември 2015 г. има просрочени вземания в размер на 378 хил. лв.

Дружеството не е заложило финансови активи като обезпечение по свои задължения.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас, с който да бъдат обслужени

задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени. Текущо падежите и своєвременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвено-обвързаните паричните потоци

Като цяло дружеството няма риск от лихвоносни активи и пасиви. Към 30 септември 2015 г. няма лихвоносни пасиви, а лихвоносни активи са предоставените депозити в размер на 3,585 хил. лв. и наличности по разплащателни сметки в размер на 1,025 хил. лв. Предоставените депозити в банки и наличности по разплащателни сметки се олихвяват с договорена фиксирана лихва за срока на договорите. В резултат на това Дружеството счита, че по отношение на финансовите активи и пасиви, паричните потоци в голяма степен са независими от краткосрочни промени в пазарните лихвени равнища.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес.

Към 30.09.2015 г. акционерния капитал на Дружеството превишава чистата стойност на активите с 9,647 хил. лв.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задължнялост. Характерното за него е, че то финансира дейността си основно от собствените си генерирани печалби.

4. Анализ на пазара и дейността

Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти

Дейността по провеждане на обучения на морски специалисти се осъществява в условията на засилената конкуренция с бюджетни образователни институции и частни фирми. Традиционно, големи конкуренти на БМКЦ ЕАД са ВВМУ Н. Й. Вапцаров, Технически университет - Варна и Морските гимназии в гр. Варна и гр. Бургас, като и четирите учебни заведения са с бюджетна издръжка. Причината да бъдат предпочитани като обучаваща институция е, че курсовете са много по-кратки и се провеждат в съботно-неделните дни.

В резултат на измененията в Конвенцията STCW, Наредба 6 и въведените допълнителни задължителни курсове БМКЦ ЕАД продължава интересът към опреснителните курсове по безопасност, но е намален интересът от някои от по-големите корабособственици и менинг агенции към активиране на квалификационната подготовка на корпоративно ниво, поради изглаждане на собствени центрове в България, Румъния и Украйна, или насочване на курсисти в центрове на корабоприетатели – Филипини, Великобритания, Полша и др.

Основният акцент е върху практическата подготовка в максимално реалистични условия и с използване на съвременна сертифицирано оборудване. Резервите са в посока привличане на клиенти чрез инвестиране в по-модерна учебно-материална база. В края на месец октомври предстои да бъде финализирано дълго планираното изграждане на кей и монтиране на лодбалката за спасителна лодка. В ход е и процедура по ремонт на пожарния полигон. Успешна проверка от страна на ИА "МА" преминаха 18 курса и получиха 3-годишни разрешения.

Предвид силната конкуренция, продължава въвеждането на промоционални цени за голяма част от курсовете, провеждани от други институции, като основна цел на това решение беше да не се допусне отпадане на курсове от

продуктовото портфолио. В резултат на това решение се активизира провеждането на курсовете „Управление на ресурсите и екипа на мостика” и „Оперативно използване на електронни карти”.

По заявка на корпоративни клиенти бяха актуализиран и проведени курсовете „Управление на ресурсите и екипа в машинно отделение на кораба” – опреснителен, „Управление на ресурсите и екипа на мостика” и „Управление на риска в пилотската дейност”. Допълнително беше проведен и курс за противопожарна подготовка на ветрогенераторни инсталации - опреснителен.

Отдаване на кораби под наем

На фрахтовия пазар се наблюдава тенденция на намаляване на товаропотока, резултат от продължаващата икономическа криза, но и поява на голямо количество свободен конкурентен флот. Очакванията за съживяване на корабоплаването не са еднозначни. Редица фактори, чието кумулативно въздействие в различни моменти поражда настроения на песимизъм, правят бъдещото състояние на пазара трудно предсказуемо. През 2014 г. и през текущия период на 2015 г. експлоатацията на м/ф „Героите на Севастопол” е интензивна, докато м/ф „Героите на Одеса” има периоди, през които се спира временно от експлоатация.

Фериботните кораби са под постоянно наблюдение и контрол от страна на Дружеството по отношение на правилната експлоатация, поддържане в добро експлоатационно и ефективно работно състояние, съгласно добрата практика за търговска поддръжка.

Търговско корабоплаване

Търговското корабоплаване чрез УВК Калиакра и м/к Атанас Димитров е изключително зависимо от развитието на туристическия пазар. Въпреки трудните години туризмът е печеливш отрасъл, който осигурява прираст на икономиката. Докато в миналото предлагането диктуваше търсенето, то днес е налице точно обратната зависимост.

Българските учебни заведения от години не използват възможността за първоначално обучение, което УВК Калиакра е предоставяла. Предложенията за договори от последните години показват, че интересът е предимно от чужди фирми и асоциации, като има спорадичен интерес към мероприятия на кораба за крайбрежни морски разходки на местния пазар. Установени са добри контакти и с ветроходни асоциации от цяла Европа, както и с Международната учебно-ветроходна асоциация в Англия (STI).

През месец май 2015 г. УВК Калиакра премина доков ремонт за потвърждаване на регистровите документи. През текущата година имаше засилен интерес към УВК Калиакра от български дружества, което дава основание за оптимизъм и успешно реализирането на кораба по българското Черноморие.

Пазарния сегмент, заеман от кораби от типа на м/к Атанас Димитров (около 100 пътника) е силно свит. Печеливши са малките съдове, със сезонен екипаж и ниска техническа поддръжка. Корабът би бил рентабилен само при превоз на големи групи туристи в кратки /1 часови/ морски разходки. Загубите генерирани до настоящия момент, заедно със слабото търсене на подобен род услуги прави поддръжката на кораба икономически нецелесъобразна и неоправдана. Предвид параметрите на м/к Атанас Димитров и ангажиментите му, разходите по експлоатация и поддържане на кораба го правят неефективен и нерентабилен за ползване и с Решение 1621/25.09.2015 г. на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е стартирана процедура за приватизация на кораба.

5. Финансов анализ

5.1. Приходи, разходи и финансови резултати

Оперативни резултати	30.Септември.15		30.Септември.14		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Приходи от оперативна дейност, в т.ч. на:	1,712	100%	1,316	100%	396	30
Учебна дейност	707	41%	743	57%	(36)	(5)
Фериботни кораби	666	39%	343	26%	323	94
УВК Калиакра	291	17%	161	12%	130	81
М/к Атанас Димитров	-	-	2	-	(2)	(100)
Други доходи	48	3%	67	5%	(19)	(28)
Разходи за оперативна дейност, в т.ч. от:	(1,654)	100%	(1,690)	100%	36	2
Разходи за материали	(123)	8%	(136)	8%	13	10
Разходи за външни услуги	(319)	19%	(300)	18%	(19)	(6)
Разходи за персонала	(628)	38%	(684)	41%	56	8
Разходи за амортизации	(548)	33%	(513)	30%	(35)	(7)
Себестойност на продадените стоки	(21)	1%	(33)	2%	12	36
Други оперативни разходи	(15)	1%	(24)	1%	9	38
Финансови разходи/ приходи, нетно	413		271		142	52
Финансов резултат преди нетни финансови разходи, данъци и амортизации (EBITDA)	606		139		467	336
Финансов резултат преди нетни финансови разходи и данъци (EBIT)	58		(374)		432	116
Финансов резултат	471		(103)		574	557
Брой проведени курсове	308		289		19	7
Брой обучавани курсисти	2,837		2,948		(111)	(4)

Към 30.09.2015 г. Дружеството реализира приходи от оперативна дейност в размер на 1,712 хил. лв., които са повече в сравнение с базисния период с 396 хил. лв. или 30 %. Това се дължи основно на:

- увеличение на приходите от фериботни кораби с 323 хил. лв. (94%), в резултат на предоставени по-малки стимули, които се отчита като намаление на доходите от наем и по-висок обменен курс на щатския долар;
- увеличение на приходите от УВК Калиакра със 130 хил. лв. (81%), вследствие на ефикасно реализирането на кораба по българското Черноморие.
- намаление на приходите от учебна дейност с 36 хил. лв. (5%), като са проведени 308 курса към 30.09.2015 г. (289 курса към 30.09.2014 г.), в които са били обучавани 2,837 курсисти (2,948 курсисти към 30.06.2014 г.). Отчита се намаление на относителния дял на приходите от юридически лица спрямо тези от физически лица с 1% (към 30.09.2015 г. ЮЛ-16.83%; към 30.09.2014 г. ЮЛ- 18.03%).

През отчетния период м/к Атанас Димитров е извън експлоатация и не е реализирал приходи.

В рамките на разглеждания период оперативните разходи на Дружеството за всички дейности са в размер на 1,654 хил. лв. и са по-малки в сравнение с базисния период с 36 хил. лв. (2%). Най-съществено влияние имат разходите за персонал, които са по-малки с 56 хил. лв. (8%) и разходите за амортизации, които са по-големи с 35 хил. лв. (7%). Основно разликите са резултат от участие на УВК Калиакра в международна регата през 2014 г.

Към 30.09.2015 г. са отчетени нетно финансови приходи в размер на 413 хил. лв. и са по-големи в сравнение с базисния период със 142 хил. лева. Най-съществено влияние има печалбата от промяна на валутните курсове в

резултат на преоценка на паричните позиции в щатски долари към края на отчетния период на дружеството (139 хил. лв.).

Към 30.09.2015 г. Дружеството реализира финансов резултат печалба в размер на 471 хил. лв., който в сравнение с съпоставимия отчетен период е по-голям с 574 хил. лв. Това се дължи на отчетените по-големи приходи от наем на фериботни кораби, приходи от УВК Калиакра и финансови приходи.

5.2. Активи

Структура на активите	30.Септември.15		31.Декември.2014		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Имоти, машини и съоръжения	15,955	68%	15,787	68%	168	1
Инвестиционни имоти	1,007	5%	1,048	5%	(41)	(4)
Нематериални активи	78	-	93	0%	(15)	(16)
Отсрочени данъчни активи	1 137	5%	1 137	5%	-	-
Общо нетекущи активи	18,177	78%	18,065	78%	112	1
Материални запаси	30	-	28	-	2	7
Търговски и други вземания	565	2%	401	2%	164	41
Краткосрочни депозити	3 651	16%	2 876	12%	775	27
Парични средства и парични еквиваленти	1 026	4%	1 753	8%	(727)	(41)
Общо текущи активи	5,272	22%	5,058	22%	214	4
ОБЩО АКТИВИ	23,449	100%	23,123	100%	326	1

Към 30.09.2015 г. активите на дружеството са на стойност 23,449 хил. лв., в това число нетекущи – 18,177 хил. лв. (78%) и текущи - 5,272 хил. лв. (22%). В сравнение към 31.12.2014 г. активите бележат увеличение с 326 хил. лв. (1%), изразено основно със следните структурни промени:

- увеличение на нетекущите активи със 112 хил. лв. (1%) – в резултат на направените инвестиции за периода (660 хил. лв.) и по-малката стойност на начислените амортизации (548 хил. лв.);
- увеличение на текущите активи с 214 хил. лева (6%). Изменението е вследствие на увеличение на Търговските и други вземания са увеличени с 164 хил. лв. (22%), основно от вземания от вземания от клиенти. Отчита се и нарастване на стойността парични средства (нетно - по краткосрочните депозити и по разплащателни сметки) с 48 хил. лв., като най-съществено влияние има преоценка на паричните позиции в щатски долари към края на отчетния период.

5.3. Пасиви и капитал

Структура на капитала и пасивите	30.Септември.15		31.Декември.2014		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ						
Основен акционерен капитал	32,885	140%	32,885	142%	-	-
Резерви	585	3%	585	3%	-	-
Непокрита загуба	(10,232)	(44)%	(10,703)	(47)%	471	4
Общо собствен капитал	23,238	99%	22,767	98%	471	2

Структура на капитала и пасивите	30.Септември.15		31.Декември.2014		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
ПАСИВИ						
Нетекущи пасиви						
Провизии за задължения	36	-	40	-	(4)	(10)
Общо нетекущи пасиви	36	-	40	-	(4)	(10)
Текущи пасиви						
Търговски и други задължения	80	-	231	2%	(151)	(65)
Задължения към персонала и социално осигуряване	95	1%	85	-	10	12
Общо текущи пасиви	175	1%	316	2%	(141)	(45)
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	23,449	100%	23,123	100%	326	1

През отчетния период собственият капитал на Дружеството е нараснал с 471 хил. лева (4%) в сравнение към 31.12.2014 година поради отчетената текуща печалба.

Към 30.09.2015 г. пасивите възлизат на 211 хил. лв. и са увеличени със 145 хил. лв. (41%). Намалението на текущите пасиви е изразено със следните структурни промени:

- нетекущите задължения са намалели с 4 хил. лв. (10%), в резултат на промяна на провизията за задължения към персонала при пенсиониране;
- търговски и други задължения са намалели със 151 хил. лв. (65%), като изменението е следствие основно от изплащане на задължения за гаранции в размер на 146 хил. лв.;
- задълженията към персонала и социално осигуряване са увеличени с 10 хил. лева (12%), като са нараснали задълженията към всички договорни групи персонал.

5.4. Други финансови показатели

Финансови показатели	30.Септември.15	30.Септември.14
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0.283	(0.082)
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0.020	(0.005)
Коефициент на рентабилност на пасивите	2.232	(0.038)
Коефициент на капитализация на активите	0.020	(0.004)
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1.285	0.939
Коефициент на ефективност на приходите	0.778	1.065
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	30.126	1.809
Коефициент на бърза ликвидност	29.954	1.798
Коефициент на незабавна ликвидност	5.863	1.151
Коефициент на абсолютна ликвидност	5.863	1.151
Показатели за финансова автономност и задлъжнялост		
Коефициент на финансова автономност	110.133	7.846
Коефициент на задлъжнялост	0.009	0.127

6. Събития след края на отчетния период

Не са настъпили коригиращи и съществени некоригиращи събития след края на отчетния период, които са от значение за имуществото и финансовото състояние на дружеството.

7. Цели на дейността

Основните цели са свързани с повишаване на експлоатационно - икономическата ефективност на дружеството, с адекватни и бързи реакции в отговор на изискванията на пазара и измененията в STCW, с подобряване на качеството и разнообразието на предлаганите учебни продукти, с осигуряване на безопасна експлоатация на корабите, безопасна работна среда и с опазване на околната среда. Стремехът ни е да се увеличат завоюваните позиции в квалификационната дейност и в превозните услуги. Крайна цел е предоставяне на услуги, които изцяло покриват изискванията на международните и национални нормативни документи и удовлетворяват напълно потребителите – курсисти, корабоприетатели и оператори.

За постигане на целите си в настоящата икономическа ситуация, усилията на Дружеството са съсредоточени в изпълнението на следните дейности и задачи:

- Осигуряване на модерна учебна база, безопасна работна среда и безопасно експлоатиране на активите;
- Разработване на нови учебни курсове с гъвкави форми на обучение;
- Търсене на възможности за промени в търговската и ценова политика по пазари, както и реализиране на маркетингови активности по видове услуги.

Ивайло Славов Гавраилов

Изпълнителен директор

20 октомври 2015 г.

